

मिति २०८१।०३।०९

गाउँ सभाको १४ औं अधिवेशन

नीति तथा कार्यक्रम २०८१/०८२

प्रस्तोता

श्री मनमाया मगर

उपाध्यक्ष, केराबारी गाउँपालिका

केराबारी, मोरङ

गाउँसभाका अध्यक्ष ज्यू,
तथा सभा सदस्यज्यूहरू,

केराबारी गाउँपालिकाको दोस्रो गाउँसभाको चौधौं अधिवेशनको पहिलो बैठकमा आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदा आपुलाई गौरवान्वित महसुस गरेकोछु । सर्वप्रथम नेपाल राष्ट्रको रक्षा, अग्रगमन तथा नेपाली नागरिकहरूको स्वतन्त्रता र अमनचयन प्राप्तिका लागि विभिन्न कालखण्डमा आफ्नो प्राण आहुती गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात वीर शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । राजनैतिक, सामाजिक परिवर्तनमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्ने सबै श्रद्धेय अग्रजहरूप्रति आदरभाव प्रकट गर्दछु ।

केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, संघीय तथा प्रदेश सरकारको आ.व. २०८१।०८२ को नीति तथा कार्यक्रम, बजेटका सिद्धान्त र उद्देश्य, दिगो विकासका लक्ष्य तथा रणनीति, सोही योजनाका उद्देश्य, प्राथमिकता तथा रणनीति जस्ता विषयहरूको सैद्धान्तिक र व्यावहारिक पक्षहरूलाई आत्मसाथ गर्दै समृद्धनेपाल र सुखी नेपालीको साझा संकल्प तथा केराबारीका आम नागरिकको आवश्यकता र मागलाई ध्यानमा राखि यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएकोछ ।

समग्र देशकै अर्थतन्त्र संकुचन भएको अवस्थामा केराबारी गाउँपालिकाले सिमित साधन श्रोतको उच्चतम प्रयोग गरी गाउँपालिकावासी आम जनताको विश्वास, भरोसा, आशा र अपेक्षालाई कायम राख्न सिंगो गाउँपालिका प्रयत्नशील रहेको छ ।

सभाध्यक्षज्यू,

- नेपालमा संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रको स्थापना पछिराज्यको पुनर्संरचना अनुसार तीन तहका सरकारहरू गठन भएपछि यस गाउँपालिकालेसमेत विकास निर्माणले गति लिएको छ । यो स्थानीय सरकार सम्पुर्ण केराबारीबासी जनताको सेवा, सुरक्षा, समृद्धि र सुखका लागि गाउँवासी स्वयंमले बनाएको जनताको घरदैलोको सरकार हो । त्यसैले जनताका अपेक्षा अनुसार काम गर्न यो स्थानीय सरकारले सबै उत्तम विकल्प प्रयोग गरी काम गरिरहेको छ ।
- लोकतन्त्र प्रतिको पूर्ण प्रतिवद्धता, सुशासन, गाउँवासीहरू प्रतिको उत्तरदायी प्रशासनिक संरचना, भ्रष्टाचारमुक्त, सभ्य र सुसंस्कृत एवम् कर्तव्यप्रति दृढ समाज यस सरकारका आदर्श हुनेछन् ।
- समानता र न्यायको पक्षपोषण गर्दै सबै प्रकारका भेदभाव र अन्यायहरूको अन्त्य, सामाजिक न्यायको प्राप्ति र सबैका लागि समृद्धि हाम्रो मूल नीति हुनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रको जातीय, भाषिक, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतालाई आत्मसात र सम्मान गर्दै सामाजिक एवम् सांस्कृतिक समानता, सहिष्णुता र सद्भावका आधारमा गाउँपालिका भित्रको एकता मजबुत बनाउने नीति लिइनेछ ।
- प्रोजेक्ट वैङ्क स्थापना गरी स्थानीय स्रोत साधनको समुचित उपयोग मार्फत आयोजनाहरू कार्यान्वयन गरिनेछ । स्थानीय स्रोत साधनबाट कार्यान्वयन गर्न नसकिने आयोजनाहरूको कार्यान्वयन गर्न संघ तथा प्रदेश सरकारसँग अनुरोध गरी कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- श्रम संस्कृतिको उजागर गर्दै स्थानीय विकास निर्माणमा जनताको अधिकतम श्रम सहभागिता मार्फत कम नगद लागतमा श्रममुलक योजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

- खोला नदि उकासमा रहेका तथा अन्य सार्वजनिक जग्गाहरूको पहिचान गरी सम्भाव्यताको आधारमा वृक्षारोपण तथा सामुहिक खेती गरी गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोतलाई मजबुत गर्दै लगिनेछ ।
- उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने योजनालाई पारदर्शी र जनमुखि बनाउन हाल देखिएका समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न स्थानीय दररेट, खरिद, ढुवानी तथा यससंग सम्बन्धित कार्यविधि जारी गरी सबैखाले प्रक्रियागत असहजतालाई सम्बोधन गरिनेछ ।
- प्रविधिक लागत अनुमानलाई वस्तुगत र व्यवहारीक बनाउन योजना सम्झौता पूर्व स्वीकृत गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- गाउँपालिकाको बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमादेखि कार्यान्वयन हुँदै मूल्याङ्कनका चरणसम्म नै लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवधारणालाई आत्मासात गरिनेछ ।
- संघीय नीति वमोजिम भूमिहीन दलित/सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोवासीहरूको समस्या समाधान गर्ने कामलाई उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडि वढाइनेछ ।

सभाका अध्यक्षज्यू,

अव म आगामी आ. व. २०८१।०८२ को लागि क्षेत्रगत रुपमा नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

(क) पूर्वाधार विकासका नीतिहरू :

१. उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने योजनाहरूमा लागत सहभागितालाई विशिष्टिकरण गरी निरन्तरता दिईनेछ ।
२. उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूलाई वडा तहमा योजना सञ्चालन अभिमुखिकरण सहित योजना सम्झौता गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
३. स्थानीय दररेटलाई भुगोलको सापेक्षतामा पुनरावलोकन गरिनेछ ।
४. श्रममुलक योजनाहरूमा खरिद ढुवानी बाहेकका काम स्थानीय श्रमदानबाट सम्पन्न गर्ने नीति लिईनेछ ।
५. केराबारीको व्यवसायिक क्षेत्रमा ड्रेनदेखि ड्रेनसम्म कालोपत्रे, फुटपाथमा सडकबत्ती र सडक डिभाईडर सहित बजारको सुन्दरीकरण योजनालाई सम्पन्न गरिनेछ ।
६. केराबारी गाउँपालिकामा रंगशाला तथा एक वडा एक खेलमैदानको विकासमा जोड दिईनेछ ।
७. वडाबाट पालिका केन्द्रमा जोड्ने सडकलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ साथै अधुरा तथा बहुवर्षे योजनाहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि सञ्चालन गरिनेछ ।
८. केराबारी बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय तथा बसपार्क निर्माणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
९. पालिकाका बाँकी रहेका वडाहरूमा वडा कार्यालय भवन निर्माणलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।
१०. पुर्वाधार विकासका योजनाहरूको लागत अनुमान गर्दा अनिवार्य रुपमा सरोकावालाहरू संग स्थलगत भेला, छलफल गरीने छ ।
११. ठुला प्रकृतिका पूर्वाधारजन्य आयोजनाहरूको अनिवार्य पूर्व सम्भाव्यता अध्ययन/ वातावरण प्रभाव मूल्यांकन तथा डि.पि.आर. तयार गरिनेछ ।
१२. सडक निर्माण गर्दा व्यवसायिक क्षेत्रमा ढल निकास, अन्य मैदान क्षेत्रमा एजिड र पहाडी क्षेत्रमा भित्ता तर्फ ड्रेन सहित पक्की संरचना निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
१३. वर्षायाम (जेष्ठ, असार र साउन) मा पहाडी क्षेत्रमा माटो काट्ने र ट्रयाक खोल्ने काम पूर्ण रुपमा वन्द गरिनेछ ।
१४. बजारक्षेत्रका भित्री बाटाहरूमा पेवल ब्लकबाट बाटोको सौन्दर्यीकरणलाई गर्दै लगिने छ ।

१५. सडक पुगेका, बस्ती विकास भएका क्षेत्रहरू जोड्ने खोलानदीमा पक्की तथा झोलुङ्गेपुल निर्माणमा जोड दिईनेछ साथै अन्तरपालिका जोड्ने यस्ता संरचनाहरूको निर्माणमा सम्बन्धित पालिकासंग समेत साझेदारीको नीति लिईनेछ
१६. संघीय तथा प्रादेशिक सरकारबाट सञ्चालित योजनाहरू यथासिघ्र सम्पन्न गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
१७. सिंचाईको दिगो व्यवस्थापनका लागि उपभोक्तासँग साझेदारीको नीति अवलम्बन गरी एकिकृत सिंचाई प्रणालीमा जोड दिईनेछ ।
१८. सडक क्षेत्रभित्र परेका विद्वुतका पोलहरू हटाई सडक सुरक्षा र सबारी दुर्घटनालाई न्युनिकरण गरिनेछ ।
१९. सञ्चारमा सहज पहुँच स्थापित गर्न आवश्यक स्थानहरूमा टावर निर्माणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
२०. खानेपानी तथा सिंचाईका मुहानहरू संरक्षण गरी शहरी खानेपानी आयोजना मार्फत खानेपानीको दिगो व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।

(ख) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति

ख.१। शिक्षा, युवा तथा खेलकुद :

२१. शिक्षक व्यवस्थापन तथा भाषा शिक्षक अनुदानलाई निरन्तरता दिईने छ ।
२२. केराबारीमा सञ्चालित खदम क्याम्पसको सुदृढिकरणका लागि शैक्षिक अनुदानको व्यवस्था मिलाई संकाय थप गर्न आवश्यक पहल समेत गरिनेछ ।
२३. सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ. हरूलाई थप जिम्मेवार बनाउन प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था मिलाईने छ ।
२४. शैक्षिक संस्थाहरूलाई क्रमशः बालमैत्री, लैङ्गिकमैत्री र अपाङ्गमैत्री बनाउँदै लगिनेछ ।
२५. शिक्षक दरबन्दी मिलान तथा विद्यालय समायोजन सम्बन्धि कार्यविधि कार्यान्वयन गरी विद्यार्थी संख्या कम भएका साथै भौगोलिक रूपमा एक आपसमा नजिक रहेका विद्यालयहरूलाई विद्यालय नक्साङ्कन र सम्भाव्यता अध्ययन समेतको आधारमा कक्षा वा तह घटाउने, एक आपसमा समायोजन गर्ने कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
२६. पहाडी भेगमा आवासीय र समथर भुभागमा यातायातको सुविधा सहित क्रमशः ठूला विद्यालय (Big School) सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
२७. न्यून शिक्षक दरबन्दी भएका तथा संघीय/ प्रदेश सरकारबाट शिक्षक अनुदान प्राप्त नगरेका कक्षा १२ सम्म सञ्चालित विद्यालयहरूलाई शिक्षक अनुदानबापत रकम उपलब्ध गराइनेछ ।
२८. विद्यालय सञ्चालनको लागि दिगो स्रोतको सुनिश्चितता भएमा मात्र नयाँ विद्यालयहरू स्थापना र कक्षा थपको लागि अनुमति प्रदान गरिनेछ ।
२९. विद्यालयको नियमित अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन पालिका स्तरमा गाउँ शिक्षा समिति र वडा स्तरमा वडा शिक्षा समितिलाई थप सक्रिय बनाउँदै लगिनेछ ।
३०. पालिका अध्यक्षकप फुटबल/ भलिबल प्रतियोगिता लगायतका अन्य खेलकुद कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
३१. स्थानीय भाषा, लिपि, संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्धन गर्दै लगिनेछ । स्थानीय पाठ्यक्रममा आधारित पाठ्यपुस्तक/पठन सामग्री तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३२. "एक वडा, एक खेलमैदान" निर्माणको कार्य क्रमशः अघि बढाइनेछ । पालिकाको खेलमैदान स्तरोन्नती गरिनेछ साथै खेल क्षेत्रको संस्थागत र दिगो विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

३३. विद्यालयहरूको निरन्तर अनुगमन/सुपरिवेक्षण गरिनुको साथै कार्य सम्पादन सूचकको आधारमा विद्यालय, शिक्षक तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई पुरस्कृत तथा प्रोत्साहित गर्ने नीति लिइनेछ ।
३४. शिक्षक तथा विद्यालय कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको लागि आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
३५. विद्यार्थीहरूले बीचैमा विद्यालय छोड्ने दर कम गर्न तथा सिकाइप्रति रुची जागरण गर्नुको साथै भविष्यमा अध्ययन गर्ने क्षेत्र छनौटमा सहयोग समेत गर्नको लागि विद्यार्थीहरूको लागि वृत्ति, परामर्श कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
३६. अनाथ/ असहाय र जेहेन्दार विद्यार्थीहरूको लागि छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछ ।
३७. बालकक्षा सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीलाई नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको पारिश्रमिक थप गरी न्यूनतम पारिश्रमिक पाउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

ख.२।स्वास्थ्य

३८. पालिकाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट आधारभूत र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ
३९. अध्यक्षसंग जेष्ठ नागरिक तथा अशक्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण तथा उपचारलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४०. गर्भवती आमाहरूलाई संस्थागत तथा सुरक्षित प्रसूती गराउन उपाध्यक्षसंग सुरक्षित सुत्केरी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४१. पालिका अस्पतालबाट सञ्चालन हुने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक उपकरणको प्रवन्ध मिलाउनका साथै स्वास्थ्य बिमा फार्मसीलाई व्यवस्थित गरी बर्थिङ सेन्टरहरू र गाउँघर क्लिनिक तथा खोप केन्द्रहरूलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
४२. बर्थिङ सेन्टरहरूमा निःशुल्क Maternity care Unit संचालनमा ल्याई आमा र नवजात शिशुको स्वास्थ्य सुरक्षाको प्रवन्धलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४३. स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई सबै नागरिकको पहुँचमा पु-याउनका लागि "हाम्रो स्वास्थ्य हाम्रो बीमा, जटील रोगको छैन सिमा" भन्ने नाराका साथ स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिइने छ ।
४४. क्षयरोगमुक्त पालिका अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४५. केराबारी गाउँपालिकालाई ५ वर्ष भित्र कुपोषण शुन्य गाउँपालिका बनाउनका लागी पोषण मैत्री स्थानीय तह तथा सेवा विस्तार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४६. शारीरिक तथा मानसिक स्वास्थ्यलाई सुदृढ गर्न योग तथा ध्यान शिविरहरू संचालन गरिनेछ ।
४७. बालबालिकाहरूलाई दिइने नियमित खोप कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गर्दै पूर्ण खोप सुनिश्चित भएको पालिका घोषणा गरिनेछ ।
४८. पालिका अस्पतालबाट आँखा तथा कानको उपचार सेवा सञ्चालन गरिने छ ।
४९. पोषण मैत्री स्थानीय तह तथा सेवा विस्तार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन "पालन गरे दुरुस्त, बच्चा हुन्छ तन्दुरुस्त" भन्ने नाराका साथ कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५०. लागु औषध दुर्व्यसनी विरुद्ध निरोधात्मक र उपचारात्मक उपायहरूको अवलम्बन गरिनेछ । यसका लागि दक्ष जनशक्ति र साधन सम्पन्न साझेदारहरूसंग सहकार्य गरिनेछ ।
५१. स्वास्थ्य सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू गरी नागरिकको स्वास्थ्य सम्बन्धि चेतना वृद्धि गरिने छ ।

ख.३। लैङ्गिक समानता, सामाजिक सुरक्षा र समावेशीकरण

५२. पर्यटन विकासका लागि होमस्टे सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि सिप विकास तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
५३. महिलाहरूको नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धी गर्न उद्घोषण, माईन्युट लेखन र लेखा सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
५४. समाजमा विद्यमान कुरीति, लैङ्गिक हिंसा, विभेद, छुवाछुत जस्ता पछ्यौटेपनलाई न्युनीकरण गर्न ठोस कार्यक्रमहरू ल्याइने छ ।
५५. केराबारी गाउँपालिकालाई २०८३ साल चैत्र महिना भित्र वालमैत्री स्थानीय शासन युक्त पालिका घोषणाका लागि सूचकमा आधारीत कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
५६. "जेष्ठ नागरिकहरू हाम्रा अभिभावक हुन" भन्ने भनाईलाई साकार पार्न जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम आयोजना गरिने छ ।
५७. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
५८. अपाङ्गता भएका व्यक्ति एवम् जेष्ठ नागरिकहरूको अवस्था रपारिवारिक हेरचाह अध्ययन गर्नको लागि अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
५९. लैङ्गिक हिंसामा परेका महिला, बालबालिकाको सुरक्षाका लागि विभिन्न कोषहरूको व्यवस्था गरीनेछ ।

ख.४। खानेपानी तथा सरसफाई :

६०. स्वच्छ खानेपानीको दिगो व्यवस्थापनका लागि पहाडी क्षेत्रमा श्रोत मुहान संरक्षण, वृक्षारोपण तथा रिजर्व पोखरी निर्माण गरी खानेपानीको आपूर्तिको व्यवस्था मिलाइने छ ।
६१. पहाडी भेगमा आवश्यकतानुसार मुहान संरक्षण, टंकी निर्माण, मर्मत तथा पाईप विस्तार क्रमशः गर्दै लगिनेछ ।
६२. शहरी खानेपानी आयोजनालाई सम्पन्न गर्न विशेष जोड दिइने छ ।
६३. गाउँपालिकाभित्र रहेका खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूलाई एकिकृत गरिनेछ ।
६४. फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहरको वर्गिकरण, संकलन, डम्पिङ, पुनः प्रयोग तथा विसर्जनलाई दिगो व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
६५. फोहरमैला संकलन तथा व्यवस्थापन सेवालालाई विस्तार गरिनेछ ।

(ग) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति

ग.१। कृषि तथा सहकारी :

६६. वडा स्तर सम्म बिस्तार भएका कृषि सेवाकेन्द्रलाई थप प्रभावकारी र गतिशिल बनाइनेछ ।
६७. केराबारी बजारमा कृषि बजार संचालन तथा साप्ताहिक हाट बजारहरूलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
६८. वन क्षेत्रलाई कृषि उत्पादनसंग जोड्न स्थानीय सामुदायीक वन उपभोक्ता समुहहरू र वन डिभिजन कार्यालयहरूसंगको साझेदारीमा कृषि वन कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
६९. नमुनाको रूपमा सुरु गरिएको "एक टोल विकास एकअसल कृषि अभ्यास कार्यक्रम" लाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७०. संघीय सरकारको समन्वयमा पहिचान भएका वास्तविक किसानहरूलाई किसान परिचयपत्र वितरण गरिनेछ ।
७१. केराबारी गाउँपालिका स्तरमा स्थापना भएको माटो परिक्षण प्रयोगशालालाई पूर्ण क्षमतामा संचालन गरी हरेक किसानको खेतबारीको माटो परिक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

७२. किसान तथा उद्यमी जागरणका लागि कृषि मेला प्रदर्शनी, उत्कृष्टउद्यमि तथा कृषक पुरस्कार लगायत विभिन्न कृषक समुह बिच हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
७३. संघीय सरकारसँग समन्य गरी धान बाली तथा रबरखेती प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७४. विभिन्न तरकारीका विउविजनहरु तथा कृषि उत्पादन सामाग्रीहरु, औजार उपकरणहरु किसानहरु संगको लागत साझेदारीमा वितरण गरिनेछ ।
७५. सम्भाव्य क्षेत्रमा फलफुल बगैचाको स्थापना तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ
७६. विभिन्न तरकारीका विउविजन, कृषिऔजार तथा उपकरणहरु किसानसँगको लागत साझेदारीमा वितरण गरिनेछ ।
७७. फलफुल बगैचाको स्थापना तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ ।
७८. रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम मार्फत निजि/ सहकारी/ कृषक समुह साझेदारीमा बाली प्रशोधन तथा प्याकेजिङ गरि बजारिकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
७९. बाली विमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन सम्बन्धित विमा कम्पनीसँग समन्वय गरिनेछ ।
८०. कृषि उद्यम प्रवर्द्धन गर्न उद्यमीलाई सहकारीहरु मार्फत निश्चित ऋणमा ब्याजमा अनुदान कार्यक्रम पाईलट प्रोजेक्टको रुपमा संचालन गरिनेछ ।
८१. गाउँपालिकामा निर्माणाधिन प्राङ्गारिक मल कारखाना सञ्चालन गरी विभिन्न शक्तिवर्धक मल तथा रोग निरोधक जैविक बिषाधिहरुको उत्पादन गरी किसान स्तरसम्म पुर्‍याईने छ ।
८२. कृषि उत्पादनको सम्भावना भएका टोल विकास संस्थामा कम्तीमा १ टोल विकास १ कृषक समुह गठन गरी कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८३. कृषिका समग्र कार्यक्रमहरु, वडा स्तरबाट कृषि क्षेत्र भनी तोकिएका क्षेत्रहरुमा विशेष लक्षित गरी संचालन गरिने नीति लिईनेछ ।
८४. सम्भावना भएका सहकारी संस्थाहरुको एकीकरण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
८५. कृषि जन्य वस्तुको मुल्य श्रृङ्खलामा सहकारी संस्थालाई परिचालन गरिने छ, कृषि उत्पादन सामाग्रीहरु सहज उपलब्धता तथा उत्पादित सामाग्रीहरुको बजारिकरण सहकारी मार्फत गरिनेछ ।
८६. सहकारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथैसहकारी संस्थाहरुको अनुगमनको कार्यलाई नियमितता गरिनेछ ।
८७. सार्वजनिक जग्गाको पहिचान गरि सोको अभिलेखिकरण, संरक्षण तथा सदुपयोग नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ग.२। पशुपन्छी तथा मत्स्य :

८८. पशुपंक्षीपालक किसानहरुलाई पशुमा लाग्ने रोगको निशुल्क चेकजाँच तथा औषधी वितरण कार्यलाई विशेष जोड दिईनेछ ।
८९. व्यवसायिक रुपमा पशुपालन गर्न चाहने वा गरिरहेका किसानहरुलाई आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिने छ ।
९०. दुग्ध तथा दुग्धजन्य पदार्थको सहज विक्री वितरणका लागि खरिद तथा विक्री गर्ने सहकारीलाई लागत साझेदारीमा सामाग्रीहरु वितरण गरिनेछ ।
९१. पशुपंक्षीको प्रकोप नियन्त्रण र रोगथामका लागि खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
९२. सडक गल्लीमा रहेका छाडा भुस्याहा कुकुरहरुको विगविगीलाई नियन्त्रण गर्न कुकुर बन्ध्याकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।
९३. पशुको उन्नत नस्ल सुधारका लागि कृतिम गर्भाधान प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

९४. कृषकहरूलाई लागत साझेदारीमा मोटर सहितको चापकटर वितरण गरिने आधुनिक पशुपालनलाई प्रवर्धन गरीने छ ।
९५. रोगी तथा कुपोषित पशुहरूलाई निःशुल्क औषधी, भिटामिन तथा मिनरल्स वितरण गर्न पशुस्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।
९६. पशुपालक कृषकहरूलाई पशु बीमा सम्बन्धि चेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी पशु बिमाकालागि अभिप्रेरित गरिनेछ ।
९७. किसान तथा कृषि सहकारी संस्थाहरु संग लागत साझेदारीमा गाई-भैसी, बाख्रा पालन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
९८. व्यवसायिक कुखुरा पालन प्रवर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी पालिकालाई कुखुराको मासु तथा अण्डामा आत्मनिर्भर बनाउन जोड दिईने छ ।

ग.३। उद्यम विकास :

९९. सम्भाव्य लघु उद्यमी पहिचान गरी उद्यमशीलता विकास तालिम संचालन गरिनेछ ।
१००. लघुउद्यमीले छनोट गर्न चाहेको उद्यमको व्यवसायिक सम्भाव्यताका आधारमा योजना बनाउन सहजीकरण गरिनेछ ।
१०१. लघु उद्यमीहरूलाई प्रविधि हस्तान्तरण साथै व्यवसायिक कर्जाका लागि स्थानीय बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसँग समन्वय गरी उत्पादित वस्तुको बजारीकरणमा सहजीकरण गरिनेछ ।
१०२. उद्यम विकास कार्यक्रमलाई विषयगत शाखा र वडा कार्यालयहरूसँग कार्यक्रमिक समन्वय गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

ग.४। राजस्व :

१०३. राजस्व व्यवस्थित गर्न करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१०४. गाउँपालिकाको भू-उपयोग योजना अनुसार करको दर र दायरामा पुनरावलोकन तथा विस्तार गरी समयानुकूल बनाईनेछ ।
१०५. बजार अनुगमनलाई नियमित गरी राजस्व सङ्कलनको कार्यलाई अझप्रभावकारी बनाईनेछ ।
१०६. राजस्व सङ्कलनलाई अनलाईन प्रणालीमा आबद्ध गरिनेछ ।
१०७. आन्तरिक स्रोत परिचालनमा नयाँ सम्भावनाहरूको खोजी र उपयोग गरिनेछ ।

ग.५। पर्यटन :

१०८. गाउँपालिकाको पर्यटनविकासको गुरुयोजना अनुसार क्रमशः लगानी गरी स्थानीय आर्थिक विकासमा जोड दिईनेछ ।
१०९. पालिका भित्रका पर्यतीय क्षेत्रहरु जोड्ने पदमार्गको पहिचान र क्रमशः विकास गरिनेछ ।
११०. स्थानीय कला, संस्कृति र साहित्यको संरक्षणर विकासमा जोड दिइनेछ ।
१११. पर्यटन क्षेत्र र यसको पूर्वाधार विकासका लागि स्थानीय संघ, संस्था, समूदायका साथै प्रदेश र संघीय सरकारसंग सहकार्य गरिनेछ ।

ग.६। रोजगार :

११२. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत विकास आयोजनाहरू समेत सञ्चालन गर्न आवश्यक औजार तथा सामग्री खरिदको प्रबन्ध मिलाईने छ ।
११३. सामुदायिक विकासका लागि युवा परिचालन गरी श्रम संस्कृतिको विकासमा जोड दिइनेछ ।
११४. आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय र निजीक्षेत्रसंग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।
११५. विकास योजनाहरूमा रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचीकृत बेरोजगारहरूलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
११६. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्ति र परिवारको सामाजिक तथा आर्थिक पुनः एकिकरण कार्यक्रम मार्फत मनोसामाजिक स्वास्थ्य, सामाजिक अन्तरघोलन तथा आर्थिक रूपमा आत्मनिर्भर बनाउने कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरीने छ ।
११७. "श्रमको सम्मान, राष्ट्रको अभियान" भन्ने नारालाई आत्मसाथ गर्दै कामको सम्मान गर्ने परिपाटीको विकासमा जोड दिइनेछ ।
११८. सामाजिक विभेदीकरणमा परेका र लक्षित वर्ग केन्द्रीत कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
११९. वैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने व्यक्तिहरूका लागि सूचना सम्प्रेषण गर्ने तथा स्थानीय तहबाटै श्रम स्वीकृती गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ ।
१२०. रोजगारीका सम्भावनाहरूको खोजी गरी युवा बेरोजगारको संख्यामा न्यूनीकरण गर्दै लगिनेछ ।

(घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन:

१२१. चुरे क्षेत्रको संरक्षण तथा विकासका साथै नदीजन्य पदार्थ आई.ई.ई भएका खोलाक्षेत्र बाहेकका स्थानहरूमा उत्खनन गर्न रोक लगाईनेछ ।
१२२. नदीजन्य पदार्थको अवैध उत्खनन र चोरी निकासीलाई निरुत्साहित गर्न सहयोग गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई पुरस्कृत/प्रोत्साहित गरिनेछ ।
१२३. केराबारी गाउँपालिकाको विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशिल योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
१२४. बैकल्पिक उर्जालाई प्रोत्साहन गरिनेछ, ग्रामिण बद्धुतीकरणको विस्तार गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । विद्धुत विस्तार नभएका वडा, टोल तथा वस्तीहरूमा विद्धुत विस्तार गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
१२५. विपदमा परेकाहरूको उद्धार, राहत, पुनर्स्थापना र पुनर्निमाणको कार्यलाई सरोकार पक्षहरूसंग समन्वय गरी प्राथमिकतासाथ अघि बढाइनेछ
१२६. जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण गर्न वायो इन्जिनियरिड प्रविधिबाट बाढी पहिरो नियन्त्रण गरिनुका साथै "रुख जोगाऔं, विरुवा रोपौं" भन्ने अभियान मार्फत वृक्षारोपण कार्यक्रम सन्चालनगरिनेछ ।

(ङ) संस्थागत क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन :

१२७. केराबारी गाउँपालिकाको डिजिटल प्रोफायल तयार गरीने छ ।
१२८. आर्थिक तथा प्रशासनीक चुस्तता सहित सुशासन कायम गर्न गाउँपालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।

१२९. गाउँपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त र जनउत्तरदायी बनाउनुका साथै सार्वजनिक सुनुवाइ तथा सामाजिक परीक्षण जस्ता कार्यक्रमहरू मार्फत जनताको गुनासो सुनुवाइ र उचित सम्बोधनको व्यवस्था मिलाइने छ ।
१३०. कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकासका लागि कार्यक्रमहरू सन्चालन गरिनेछ ।
१३१. टोलविकास समितिहरूलाई विकास निर्माण तथा सामाजिक क्रियाकलापहरूमा सक्रिय गराइनेछ ।
१३२. कार्यालयमा कार्यवोझको तथा कर्मचारीको संख्यालाई सन्तुलनमा राख्न तथा गाउँपालिकाको चालु खर्चलाई नियन्त्रण गर्न संगठन तथा व्यवस्थापन सवेक्षण (O&M) गरिने छ ।
१३३. ई-हाजिरीलाई गाउँपालिका अन्तरगतका निकाय तथा संस्थाहरूमा क्रमशः विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
१३४. कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको सुरक्षालाई ध्यान दिँदै पहिलो चरणमा गाउँपालिकाको नाममा रहेका सवारी साधनहरू ट्रयाकिङ गर्न जिपिएस जडान गरिनेछ ।
१३५. पुराना प्रशासनिक कागजातहरूलाई डिजिटिजेशन गरिनेछ। पुराना अभिलेख संकलन गरी अभिलेखालय स्थापना गरिनेछ ।
१३६. कालोबजारी र नाफाखोरीको अन्त्य साथै आपूर्ति सहजताका लागि स्थानीय प्रशासनसँगको सहकार्यमा आवधिक रूपमा बजार अनुगमन गरिनेछ साथै अवैधानिक रूपमा सञ्चालित व्यवसायलाई कानुनी दायरामा ल्याइनेछ ।
१३७. स्थानीय सरकारको अधिकार क्षेत्रमा पर्ने विषयहरूमा कार्य सम्पादन गर्न आवश्यक कानूनहरू निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
१३८. गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणालीलाई सशक्त बनाइनेछ ।
१३९. शुन्य बेरुजुको नीति अवलम्बन गरिने छ । महालेखा परिक्षकले औल्याएका बेरुजुहरू सिघ्र फन्डिङको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१४०. स्थानीय तहमा पारदर्शीता र सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न विद्वृतिय सुशासनमा जोड दिइनेछ ।

अन्त्यमा, केराबारी गाउँपालिकाको कार्य सञ्चालनमा प्रत्यक्ष र अपत्यक्ष रूपमा सहयोग पुर्याउनुहुने विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थाहरूप्रति गाउँपालिका परिवार आभार प्रकट गर्दछ साथै उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई व्यवस्थित र पारदर्शी तवरले कार्यान्वयन गर्न सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्य, स्थानीय राजनैतिक दल, सम्पूर्ण सरकारी तथा गैह्र सरकारी संघ/संस्थाहरू, गाउँवासी आमाबुबा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू लगायत सरोकारवाला सबैमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद । ।

जय केराबारी । । ।